

Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

ГАСЦІНЕЦ

№ 14 (313) КАСТРЫЧНІК 2021 ГОДА

БЕЛАРУСКІ АФАРЫЗМ

Людзі! Цану велічы ведаючы, смейцеся смела над маніяй велічы

Ларыса Геніюш

ФІНАНСЫ

СТАН ФІНАНСАЎ НЕ ПАЛЯПШАЕЦЦА

У Гарадоцкім раёне чыстыя прыбыткі зменшыліся, запазычанасці выраслі, але рэнтабельнасць прадаж стала станоўчай.

Нацыянальна статыстычны камітэт апублікаваў даныя Асноўных паказчыкаў развіцця Гарадоцкага раёна за студзень-ліпень 2021 года. Гэтыя паказчыкі пра фінансы арганізацый сведчаць, што фінансавае становішча арганізацый значна пагоршылася і толькі лепш сталі прадаваць тавары і паслугі.

Калі ў 2020 годзе за студзень — ліпень чысты прыбытак склаў 11 168 тыс. руб. , то ў гэтым годзе за адпаведна перыяд толькі 2 320 тыс. руб. . Гэта амаль у пяць разоў менш , чым годам ранейю Вось толькі рэнтабельнасць прадаж дасягнула 3,1 %, а ў мінулым годзе была мінусаая –0,5%.

Ды і % стратных арганізацый стаў 16,7% і гэта азначае, што яшчэ аднаарганізацыя стала стратнай па выніках сваёй працы за сем месяцаў гэтага году.

Выраслі і пратэрмінаваныя запазычанасці, як дэбіторскія так і крэдыторскія. Дэбіторская з 4 004 тыс. руб. 2020 г да 5 681 тыс. руб. гэтага на 41,9%, а крэдыторская з 13 113 тыс. руб. да 17 308 тыс. руб. на 32, 0 % . Пры гэтым пратэрмінаваная запазычанасць за паліўна-энергетычныя рэсурсы вырасла з 1 532 тыс. руб. да 2 924 тыс. руб. — амаль у два разы 90,9%. А пратэрмінаваная запазычанасць па крэдытах і пазыках вырасла з 1837 тыс. руб. да 2403 тыс. руб. на 30,8%.

Падобная сітуацыя з фінансамі і ў арганізацый Шумілінскага раёну. Толькі тут па ранейшаму адмоўная рэнтабельнасць прадаж — 2,5% і зменшыліся пратэрмінаваныя крэдыторскія запазычанасці, уключаючы за паліўна-энергетычныя рэсурсы і па крэдытах і пазыках.

Зусім іншая сітуацыя ў прыгарадным Віцебскім раёне. Тут вырас чысты прыбытак арганізацый да 32 241 тыс. руб. і рэнтабельнасць прадаж з 8,3% да 10,8%. Пры гэтым істотна зменшылася пратэрмінаваная крэдыторская запазычанасць па крэдытах і пазыках: з 11 906 тыс. руб. да 1962 тыс. руб..

А яшчэ больш істотна пра працу ў раёнах і тэндэнцыі развіцця кажуць замежныя інвестыцыі. Так у Віцебскім раёне за сем месяцаў яны дасягнулі 4 062,4 тыс. дал. ЗША, у Гарадоцкім 52,9 тыс. дал. ЗША, а ў Шумілінскім толькі 5,6 тыс. дал. ЗША.

Праўда гэта асабліва не уплывае на эканоміку раёнаў, бо іх мала для інвестыцыйнага прарыву да сучасных тэхналогій. І сведчыць, што трэба найперш самім працаваць па сучаснаму, ствараючы канкурэнтную эканоміку на базе прыватнага інтарэсу.

Л. Антонаў

ЭКАНОМІКА

ЗНАЧНА ЗМІНУСАВАЛІ ЗА 8 МЕСЯЦАЎ

Сельская гаспадарка Гарадоцкага раёна значна змінусавала па выніках васьмі месяцаў працы ў 2021 годзе.

Нацыянальна статыстычны камітэт апублікаваў даныя Асноўных паказчыкаў развіцця Гарадоцкага раёна за студзень-жнівень 2021 года. Гэтыя паказчыкі сведчаць, што сельскагаспадарчыя арганізацыі раёна спрацавалі значна слабей, чым у 2020 годзе.

Пра гэта сведчыць агульны паказчык вытворчасці прадукцыі сельскай гаспадаркі за восемь месяцаў ў раёне. Гэты паказчык склаў толькі 88,2% да узроўня 2020 года. І гэта пры тым, што ў мінулым годзе гэта вытворчасць таксама была на 3,9% менш, чым у 2019 годзе. Менш гэты індэкс толькі ў трох раёнах Сененскім, Мёрскім і Браслаўскім раёнах.

Такое падзенне найперш выклікала значнае змяншэнне намалота зернавых — на 41,7%: з 27 359 тон да 15 957 — гэта самае моцнае змяншэнне сярод раёнаў вобласці. Таксама адбылося падзенне нарыхтоўкі кармоў з 24 075 тон у 2020 годзе да 16 691 тон на 1 верасня 2021 года. І гэта зноў самае моцнае падзенне нарыхтовак кармоў у Віцебскай вобласці.

Акрамя зерня і кармоў Гарадоцкі раён не дацягнуў па паказчыках працы і ў жывёлагадоўлі. Пры наяўнасці прагрэсіўнай гаспадаркі ў філіяле «Віраўлянскі» расійскага канцэрна «Дзецкасельскі», які спецыялізуецца ў малочнай вытворсці, астатнія тры гаспадркі маюць праблемы з арганізацыяй працы.

У выніку за восемь месяцаў 2021 года Гарадоцкі раён атрымаў у вытворчасці птушак і жывёл 3289 тон — 85,5% да мінулага года, а ў вытворчасці малака 20654 тон — 93,6% ад мінулага года. Ды і ў сярэдніх надоях ад каровы раён ідзе ў мінус ужо другі год: было 3895 кг у 2020 годзе, а ў гэтым стала толькі 3441 кг. І таксама гэта самае моцнае змяншэнне надояў у Віцебскай вобласці. Праўда пакуль забяспечвае раёну чацвёртае месца па надоям на Віцебшчыне: пасля Віцебскага —4233 кг , Аршанскага — 3698 кг і Верхнядзвінскага — 3556 кг раёнаў.

Гэтую інфармацыю магчыма атрымаць на сайце Нацстаткамітэта: https://www.belstat.gov.by

Леанід Гаравы

РОДНАЕ СЛОВА

ІМПРЭЗА З ТАЛЕНАВІТЫМ АЎТАРАМ

У Гарадоцкай цэнтральнай раённай бібліятэцы адбылася літаратурная імпрэза з таленавітым аўтарам.

Светлая, шчырая, рамантычная, беларускамоўная... Так можна сказаць пра Святлану Студзянцову. Колькі б ні выпала светлых і сумных этапаў у жыцці, яна годна пражывае іх, даваяраючы свае думкі і разважанні вершаваным радкам. Шмат гадоў чытачы «Гарадоцкага весніка» з задавальненнем чыталі гэтыя цёплыя, трошку задуменныя і мудрыя творы, адзначаючы для сябе нешта асабістае і настальгічнае. 15 кастрычніка ў чытальнай зале Гарадоцкай цэнтральнай раённай бібліятэкі сабраліся аматары паэзіі, знаёмыя, былыя вучні, каб сустрэцца на літаратурнай імпрэзе з таленавітым аўтарам.

Святлана Мікалаеўна на пачатку сустрэчы расказала пра сябе. Яна нарадзілася ў в. Селяўшчына Расонскага раёна ў сям'і настаўнікаў. Пасля заканчэння літаратурна-музычнага факультэта Мінскага педінстытута імя М. Горкага яна па размеркаванні прыехала ў Гарадок. Сярэдняя школа № 1 стала для настаўніцы беларускай мовы адзіным месцам працы, напоўненым шэрагам радасных вучэбных момантаў і поспехаў. На працягу доўгіх гадоў Святлана Студзянцова ўзначальвала фальклорны гурток «Спадчына», была сакратаром камсамольскай арганізацыі школ горада.

(працяг на стар. 2)

АХОВА ПРЫРОДЫ

КАНФІСКАВАНА БОЛЬШ, ЧЫМ ЗДАДЗЕНА

Гарадоцкая міжраённая інспекцыя аховы жывёльнага і расліннага свету, якая працуе на тэрыторыі Гарадоцкага і Шумілінскага раёнаў, паведаміла пра свой удзел у маштабнай кампаніі па выключэнні з абароту рыбалоўных сетак. Грамадзянам прапануецца добраахвотна здаць наяўныя ў іх рыбалоўныя сеткі.

Гарадоцкая міжраённая інспекцыя аховы жывёльнага і расліннага свету паведамляе, што за тры квартала 2021 года супрацоўнікамі інспекцыі з абароту канфіскавана 323 рыбалоўных сетак, агульнай даўжынёй каля 14 км. Пры гэтым 105 сетак агульнай даўжынёй каля 4,0 км грамадзянамі выдадзена добраахвотна. Адпаведна ў двух раёнах інспектары канфіскавалі 218 сетак даўжынёй амаль 10 км, а іх гаспадары атрымалі штрафы да 30 базавых велічынь.

Дзяржаўная інспекцыя аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь праводзіць маштабную кампанію па выключэнні з абароту рыбалоўных сетак.

Грамадзянам прапануецца добраахвотна здаць наяўныя ў іх рыбалоўныя сеткі, ці іншыя прылады здабычы рыбы з сеткаматэрыялаў. Пры гэтым прыцягваць да адказнасці за захоўванне забароненых прылад лоўлі іх не будуць. Для ўзгаднення арганізацыі здачы сетак і сеткаматэрыялаў звяртацца ў Гарадоцкую міжраённую інспекцыю аховы жывёльнага і расліннага свету па адрасу: Віцебская вобл., г. Гарадок, зав. 3 Чырвонаармейскі, д. 27, кантактны тэлефон 8 (02139) 57210.

Адміністрацыйная адказнасць за незаконныя выраб, набыццё, збыт або захоўванне рыбалоўных сетак або іншых прылад здабычы рыбы з сеткаматэрыялаў вядзе да накладання штрафу ў памеры да 30 базавых велічынь адпаведна артыкула 16.26 КаАП Рэспублікі Беларусь.

Л. Антонаў

Аб'ява

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоччыны, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з'яўляецца на Інтэрнэт рэсурсе: http://haradok.info

****

Наша газета "Гасцінец" стала размяшчацца на партале https://kamunikat.org/hasciniec.html, дзе ёсць яе архіў за ўсё папярэднія гады

****

Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Гасцінец» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – і вы яго атрымаеце. Калі ўжо не жадаеце атрымліваць выданне, то патэлефануйце у рэдакцыю.

НАВАЦЫЯ

«БЯЗЬЛІТАСНЫ ДА ВОРАГАЎ РЭЙХУ»

Зь мінулай пятніцы (22-га кастрычніка 2021 года), калі вы наважыліся ўладкавацца на дзяржаўны завод, у школу, паліклініку (ня кажучы ўжо пра райвыканкам ці сельсавет) — ад вас абавязкова запатрабуюць характарыстыку з папярэдняга месца працы. А ў той характарыстыцы павінен быць пункцік пра «стаўленьне да дзяржаўных і грамадзкіх інстытутаў, канстытуцыйнага ладу» і пра тое, ці не здараліся ў вашай біяграфіі «антыдзяржаўныя праявы». Іншымі словамі, а ці не «змагар» вы і ці не сымпатызуеце варожым кіроўнаму рэжыму сілам.

Некаторыя напружыліся, а нехта, магчыма, нават і спалохаўся. Няўжо цяпер усім неляяльным, заўважаным у апазыцыйных пікетах ці «ня тых» колераў шкарпэтках і шаліках, давядзецца застацца без працы? У некаторым замяшаньні і аддзелы кадраў ды намесьнікі «па ідэалёгіі». Дадатковыя абавязкі яўна ўскладуць на іх. Ці падвысяць пры гэтым заробкі — пытаньне хутчэй рытарычнае.

Трыюмф шаблёну і бюракратызму

Абавязковыя характарыстыкі — гэта старая, добра вядомая старэйшым людзям, якія жылі і працавалі пры СССР, практыка. Задумвалася ўсё, відавочна, у спадзяваньні на тое, што ўсе татальна будуць сачыць адзін за адным, фіксаваць усе заганы калегаў і адлюстроўваць у выглядзе характарыстык. У рэчаіснасьці ж у позьнім СССР уся задума з абавязковымі характарыстыкамі ператварылася ў маштабную бюракратычную фармальнасьць.

Характарыстыкі савецкіх аддзелаў кадраў — гэта трыюмф шаблёну і бюракратызму, стандартны набор сказаў і выразаў, якія былі далёкія ад рэчаіснасьці і па сутнасьці нічога ня значылі. Можна, дарэчы, пакапацца ў архівах і знайсьці штонебудзь са старой савецкай бюракратычнай творчасьці. Ну напрыклад:

«За час працы зарэкамэндаваў сябе як адказны, мэтанакіраваны, працавіты работнік. Адносіны з калегамі сяброўскія, прыязныя, заўсёды адклікаецца на просьбы аб дапамозе».

Альбо: «Да даручанага ўчастку працы падыходзіць творча. Пастаянна працуе над падвышэньнем прафэсійнага ўзроўню. Прымае актыўны ўдзел у грамадзкім жыцьці: быў арганізатарам і актыўным удзельнікам турысцкага зьлёту і сьвяточнага навагодняга «агеньчыка».

Падобныя характарыстыкі ў савецкі час штампаваліся і падшываліся да «асабістых спраў» у аддзелах кадраў мільёнамі. І нікога асабліва не хвалявала, што «адказны і мэтанакіраваны» работнік насамрэч мог аказацца хранічным прагульшчыкам, а «актыўны ўдзельнік турысцкага зьлёту і навагодняга «агеньчыка» — горкім п'яніцам.

Што праўда, тады ў характарыстыках звычайна не прынята было пісаць пра вернасьць ідэалам марксізмуленінізму і аддана сьць савецкай дзяржаве. Часам можна было сустрэць нешта накшталт «пастаянна працуе над падвышэньнем свайго ідэйна-палітычнага ўзроўню» і «маральна ўстойлівы», — але пацьвярджэньня вернападданасьці нідзе не патрабавалася.

Цяпер такое патрабаваньне, відавочна, зьявілася. Няма сумневу, што зьявяцца і новыя стандартныя фармулёўкі. Працаўнікі дзяржаўных структур спрэс будуць лічыцца «аддаными канстытуцыйнаму ладу і асабіста прэзыдэнту» і не заўважанымі ў «антыдзяржаўных праявах на працоўным месцы».

Аўтары ініцыятывы, пэўна, памятаюць, які лёс напаткаў тую савецкую бюракратычную практыку. Невыпадкова цяпер уводзіцца адказнасьць «за выдачу характарыстыкі з заведама непраўдзівай інфармацыяй». Ці азначае гэта, што нейкая асобная служба будзе адсочваць і кантраляваць аб'ектыўнасьць характарыстык, вызначаць крытэры гэтай аб'ектыўнасьці, караць за суб'ектыўнасьць ацэнак? І на чым утрыманьні яна будзе — тых самых дзяржаўных прадпрыемстваў, большасьць якіх і так ледзь зводзіць канцы з канцамі?

Адна справа, калі адбіраецца кандыдат на цёплае месца намесьніка кіраўніка цэха па ідэалёгіі з высокім заробкам. І зусім іншая — калі трэба запоўніць вакансію сьлесара альбо ліцейшчыка зь цяжкімі ўмовамі працы. На кіроўныя намэнклатурныя пасады ў сёньняшняй Беларусі і без таго існуе шматступеньчаты адбор і кантроль з боку розных службаў (з пагонамі і без), яшчэ адна характарыстыка тут ніякай ролі ня выканае.

Што да рабочых спэцыяльнасьцяў, то за варотамі 90 працэнтаў дзяржаўных прадпрыемстваў чэргаў не назіраецца. Наадварот, кадравікі сутыкаюцца зь вялізнымі цяжкасьцямі, шукаючы кандыдатаў. Часта вымушаны заплюшчваць вочы і на крымінальнае мінулае кандыдатаў, і на іхныя напісаныя на тварах залежнасьці і звычкі... З савецкага часу тут мала што зьмянілася.

Кошт татальнага кантролю

Напэўна, знойдуцца і зацятыя ды апантаныя прыхільнікі рэжыму, і добраахвотныя аматары даносаў (такія былі ва ўсе часы), якія ахвотна падтрымаюць новую ініцыятыву і будуць заўзята выкрываць нядобранадзейных калегаў. І ўсё ж, мяркую, шырокага распаўсюду гэта не атрымае. Куды прасьцей, каб адчапілася начальства, напісаць пару агульных фразаў, чым ствараць на роўным месцы сабе ворагаў, ператварацца ў ізгоя ва ўласным калектыве ды наклікаць нянавісьць суседзяў і калегаў.

А ўвогуле, назіраючы, як з кожным тыднем множацца дырэктывы пра дадатковыя кантроль, сачэньне, выяўленьне, недапушчэньне, прыходзіш да сумных высноў. На ўсе шматлікія выклікі — адзін адказ: яшчэ больш закруціць гайкі, яшчэ больш татальны кантроль за любымі праявамі вальнадумства. Колькі гэта каштуе і хто за ўсё гэта заплаціць — падобна, аўтараў такіх ініцыятыў ня надта турбуе. Вялізныя грошы трацяцца не на тое, каб выrабляць, вырошчваць, зарабляць і памнажаць ВУП. У прыярытэце зусім іншыя мэты: за ўсімі сачыць; кожнаму даць характарыстыку, а потым яе яшчэ і праверыць; кантраляваць усе тэлеграм-каналы і тэлеграм-чаты. А яшчэ — сачыць за колеравай гамай шкарпэтак, шалікаў і заплечнікаў; пільнаваць за афарбоўкай штораў у вокнах...

Якой мусіць быць ідэальная характарыстыка ўзорнага працаўніка, адданага рэжыму? Асабіста мне ў зьвязку з гэтым успамінаецца культавы сэрыял пра савецкага шпіёна (па сумяшчальніцтве — штандартэнфюрэра СС) Штырліца. Памятаеце, рэжысэр фільма Тацьцяна Ліёзнава часта перабівала кінакадры архіўнымі нацысцкімі дакумэнтамі, а менавіта службовымі характарыстыкамі на рэальных і выдуманых пэрсанажаў фільма. Цытавалася і такая вось характарыстыка на Штырліца:

«Истинный ариец. Характер нордический, выдержанный. С товарищами по работе поддерживает хорошие отношения. Безукоризненно выполняет служебный долг. Беспощаден к врагам рейха. Отличный спортсмен: чемпион Берлина по теннису. Холост; в связях, порочащих его, замечен не был. Отмечен наградами фюрера и благодарностями рейхсфюрера СС».

Як вядома на прыкладзе «сапраўднага арыйца» Штырліца, нават самая ідэальная характарыстыка — гэта яшчэ не гарантыя таго, што «бязьлітасны да ворагаў рэйху» і «адзначаны ўзнагародамі фюрэра» не акажацца палкоўнікам савецкага НКВД, адданым зусім не фюрэру, а ягоным заклятым ворагам.

"Радыё Свабода"
Валянцін Жданко

РОДНАЕ СЛОВА

(пачатак на стар. 1)

Гарадок для жанчыны стаў родным. Менавіта тут яна пазнаёмілася з будучым мужам. Яны стварылі сям'ю і вырасцілі двух сыноў. Падчас працы ў нейкі момант успомніла пра любімае захапленне, якім жыла ў школьныя гады, — ажыццявіць душэўны палёт у чароўную краіну паэзіі.

— У сваіх вершах мне хочацца расказаць пра жыццё, пра тое, што пройдзена і перажыта. Паказаць дзейсную сілу кахання, мацярынства, абавязкаў на зямлі і перад іншымі людзьмі. Галоўная думка, што праходзіць праз усю маю творчасць — абавязкова быць чалавекам, добра ведаць сваё месца ў жыцці. Старацца не рабіць памылак, якія потым цяжка выправіць, — адзначыла важныя думкі паэтэса.

Падчас выступлення Святлана Мікалаеўна звярталася да сваіх вершаў «Дарога. Сцежачка. Дарога», «Где душица моя, что цвела для души...», «Нічога не вяртаецца назад», «Душы маёй даўно вядома», «Пакацілася зорка мая», «Я бягу, я агнявая», «Я не адна, а мы ўдвух...». Усе госці ўважліва слухалі цікавы аповед і мудрыя паэтычныя радкі прамоўцы, а затым выказалі шчырыя словы падзякі паэтэсе за цудоўную атмасферную сустрэчу.

Калега і даўняя сяброўка Лілія Сідарэнка расказала пра цікавыя моманты з працы і адзначыла яе стараннасць і сціпласць, багаты духоўны свет. Таксама цёплыя словы і пажаданні сваёй настаўніцы выказалі і былыя вучаніцы. Намеснік дырэктара Гарадоцкай цэнтральнай раённай бібліятэкі Іна Адаменка падзякавала таленавітай жанчыне за магчымасць дакрануцца да паэтычнай эстэтыкі, уручыла кветкі і зборнік яе вершаў «Дарога. Сцежачка. Дарога», выдадзены супрацоўнікамі аддзела бібліятэчнага маркетынга. Дарэчы, з ім можна пазнаёміцца на сайце hara-doklib.by ці на абанеменце бібліятэкі.

Юлія ПРЫШЧЭПА
www.garadvest.by

COVID-19

ВІРУСОЛАГ: НЕДАСТАТКОВА 50% ВАКЦЫНАВАЦЬ НАСЕЛЬНІЦТВА

Прычынамі ўсплёску захворвання падчас чацвёртай хвалі каранавіруса з'яўляюцца вельмі нізкія тэмпы вакцынацыі і катастрафічнае нежаданне людзей насіць маскі, лічыць малекулярны біёлаг, вірусолаг Сяргей Няцёсаў.

- У дадатак да гэтага прыйшоў варыянт дэльта, у якога рэпрадуктыўнае лік у два разы больш, чым у ранейшага Уханьскага варыянту, і таму вірус распаўсюджваецца нашмат хутчэй і нашмат больш эфектыўна, асабліва на тых людзей, у якіх няма масак, - адзначыў спецыяліст у эфіры канала « І Грымнуў Грэм». - Справа ў тым, што чалавек, інфікаваны гэтым штамам, вылучае прыкладна ў 50-100 разоў больш віруса, чым вылучаў чалавек, які быў заражаны Уханьскім варыянтам.

Менавіта таму хоць бы трэба насіць маскі, маска вельмі моцна памяншае дозу. А цяпер у гэты эпідэміялагічны перыяд маскі трэба насіць нават тым, хто прышчэплены, але прышчэплены больш, чым тры месяцы таму. Прафесар таксама не выключае, што ад віруса могуць абараняць акуляры: - Сапраўды, у людзей у акулярах рызыка заразіцца зніжаная, але гэта не замяняе маску, гэта дапаўняе маску. Зніжэнне захворвання ў тых, хто ў акулярах, нашмат менш, чым зніжэнне захворвання ў тых, хто носіць маску. Высце - трэба надзець маскі і інтэнсіўна вакцынавацца.

На карысць вакцынацыі спецыяліст прывёў прыклад Ізраіля. - Ёсць просты спосаб, і ён ужо апрабаваны. Першая краіна, якая яго праверыла, - Ізраіль, дзе ўвялі абавязкова трэцюю кампаненту вакцыны Pfizer. І ў іх адразу хваля варыянту дэльта пайшла на спад. Пры гэтым у шматлікіх краінах, у тым ліку Расіі і Беларусі, нават першую кампаненту атрымалі вельмі не шматлікія. А трэба дайсці не менш, чым да 70% вакцынацыі насельніцтва.

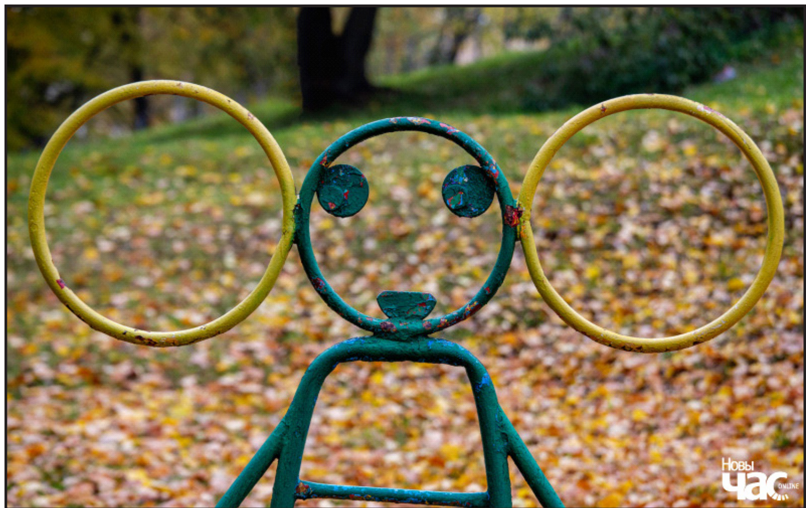
Для варыянту дэльта недастаткова нават 50% вакцынаваць насельніцтва. Ад такой нізкай вакцынацыі насельніцтва мы не ўбачым эфекту. На самай справе ёсць прыклады значна больш хутка эвалюцыявальных штамаў. Гэта ВІЧ, гепатыт З, гэта вірус грыпу. Пры гэтым каранавірус муціруе нашмат павольней гэтых вірусаў. Таму яго эвалюцыю можна абагнаць проста хуткім вакцынаваннем, - упэўнены эксперт.

"Салідарнасць"

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

ПРА РОЛЮ РОЗНІЦЫ ПАМІЖ «ТАМ» І «ТУТ» У ГІСТОРЫІ

Мабыць, ні ў чым так не праяўляецца своеасаблівасць «беларускай мадэлі», як у стаўленні да інтэрнэту. Слова «лічбавізацыя», якое ўвайшло ў моду, не павінна ўводзіць у зман, паколькі лямпавыя людзі ў лічбавай будучыні бачаць не магчымасці, а пагрозы.

На ліквідацыі пагрозаў і спецыялізуецца беларуская мадэль. Гэта яе modus vivendi (спосаб існавання) — у гэтых рамках хлеб беларускія сяляне сеюць не дзеля атрымання прыбытку, а дзеля вырашэння праблемы харчовай бяспекі.

Але інтэрнэт — гэта не проста СМІ, якія слаба паддаюцца кантролю. Маштаб пагрозы, што сыходзіць з яго боку, не можа быць усвядомлены людзьмі, якія ўспрымаюць сусветнае павуціннe выключна ў якасці сродку камунікацыі. Калі б усё было так проста, то на інфармацыйную памыйніцу ўсялякі аўтарытарны рэжым даўно б накінуў цуглі. Аднак нешта пастаянна перашкаджае гэта зрабіць.

Чалавек слова vs. чалавек лічбы

Асэнсаванне феномену інтэрнэту магчыма толькі ў кантэксце эвалюцыі чалавечай свядомасці і культуры, пад якой разумеецца ўся сукупнасць небіялагічнай актыўнасці чалавека.

Перш за ўсё, варта ўсвядоміць, што інтэрнэт з'яўляецца феноменам не функцыянальным, а сістэмным. Гэтым ён адрозніваецца ад шматлікіх вынаходніцтваў тэхналагічнай эпохі, накіраваных на задавальненне канкрэтных патрэбаў (паравы рухавік, рухавік унутранага згарання і г.д.). Таму інтэрнэт як цэласная з'ява не можа быць зведзены да якіх-небудзь яго прыкладных функцый.

Сістэмная самадастатковасць надае інтэрнэту магчымасць самаразвіцця, што на практыцы і назіраецца. А гэта, у сваю чаргу, дазваляе разглядаць яго як самастойную падсістэму культуры.

Уцягнутасць у інтэрнэт — асабліва ўжо з дзіцячага ўзросту — мяняе не толькі псіхалогію чалавека, але і яго сацыякультурны тып, і тым самым ператварае інтэрнэт у адзін з ключавых фактараў культурна-антрапалагічнай эвалюцыі.

На змену чалавеку слова, так званаму логацэнтрыку, на нашых вачах ідзе чалавек лічбы.

У логацэнтрычным свеце слова — Логас — не проста адлюстроўвае рэальнасць. Яно і ёсць рэальнасць. Як тут ні прыгадаць першы радок Евангелля ад Яна: «У пачатку было Слова, і Слова было ў Бога, і Слова было Бог»…

Ад правага да левага паўшар'я і назад

З усяго працытаванага вышэй для далейшага прасоўвання наперад дастаткова засвоіць адну думку: логацэнтрычны свет — гэта свет іерархічнага чалавека, для якога няма нічога больш натуральнага, чым успрыманне сваіх супляменнікаў або ў ролі начальнікаў, або ў ролі падначаленых.

Разбурэнне ўладнай вертыкалі, што ў мінулым стагоддзі двойчы назіралася сярод родных бяроз і асін, прыводзіла ў ступар чалавека іерархічнага. Калі ён адыходзіў ад шоку, дык пачынаў патрабаваць навядзення парадку, пад якім разумеў аднаўленне простай і зразумелай іерархіі.

Рэвалюцыя 1917 года і рэвалюцыя канца 1980-х гадоў (Перабудова), зрэшты, як і ўсе папярэднія еўрапейскія рэвалюцыі, праходзілі ў рамках логацэнтрычных стратэгій, бо на змену адным іерархічным сістэмам прыходзілі іншыя.

Тое, што мы назіраем сёння, сведчыць не пра калькасныя, а хутчэй пра якасныя змены ў грамадстве. Нашы дагістарычныя продкі — паляўнічыя і збіральнікі — для выжывання мелі патрэбу ў першую чаргу не ў лагічным асэнсаванні свету, а ў аператыўным аналізе «малюнкаў». А паколькі за вобразнае ўспрыманне адказвае правае паўшар'е мозгу — то яно і было ў іх дамінуючым.

З такога чалавечага матэрыялу не пабудаваць іерархіі, якая выходзіць за цесны круг роду. Таму ўласна гісторыя чалавецтва пачынаецца з пераходу ад палявання і збіральніцтва да прадукцыйнай эканомікі (земляробства і жывёлагадоўлі), у якой вядучую ролю сталі адыгрываць прадстаўнікі Homo sapiens з дамінаваннем левага паўшар'я.

Калі архаік быў яшчэ не здольны ўсвядоміць цэласнасць свету, то для ўладальніка інтэрнэт-свядомасці свет ужо не цэласны. Таму архаік (прыгадаем Пятніцу з несмяротнага рамана «Прыгоды Рабінзона Круза») бескарысны для выбудоўвання ўладных вертыкаляў. Што тычыцца ўладальніка сучаснай інтэрнэт-свядомасці, то для яго іерархіі калі і існуюць, то як загадзя ўмоўныя, зменлівыя і, такім чынам, неабавязковыя і неістотныя.

Згодна з запаветам Сямёна Сямёнавіча

І як на ўсё гэта прапануеце рэагаваць? Можна скарыстацца адкрыццём Уладзіміра Пуціна, якім ён падзяліўся 24 красавіка 2014 года на медыяфоруме ў Пецярбургу: «Усё гэта (інтэрнэт) паўстала як спецпраект ЦРУ ЗША, так і развіваецца».

Здавалася б, больш даходліва і не скажаш, дык у чым справа? А праблема ў тым, што не хлебам адзіным жыве чалавек. Большасць, зразумела, асабліва не пераймаецца — абмяжоўвае свае патрэбы выключна імкненнем да камфортнага жыцця. Але ўсё часцей як беларусы, так і расіяне пачынаюць прад'яўляць запыт на справядлівасць, свабоду і роўнасць.

Дадзім слова палітолагу Уладзіміру Пастухову: «Небяспечна, калі параўнанне з іншымі — не на карысць рэжыму. Да апошняга моманту запыты першага парадку ў Расіі задавальняліся на ўзроўні, які перавышае ўзроўні 1990-х гадоў і большую частку савецкага часу. Калі будзе ўсталявана жалезная заслона, у тым ліку інфармацыйная, пачне нарастаць розніца паміж «тут» і «там». А розніца паміж "тут" і "там" — асноўны фактар рэвалюцый».

Прыгадаем Сямёна Сямёнавіча з «Брыльянтавай рукі», які наведаў казачны свет, у якім п'юць кока-колу. І без інтэрнэту колькасць ахвочых выпіць імпартны напой у краіне, дзе пераможа сацыялізм, расла па экспаненце. У 1991 годзе гэта колькасць спарадзіла новую якасць. Не так даўно гэта было. Яшчэ хапае тых, хто пра гэта памятае.

Сяргей Нікалюк
novychas.by

РЭЗАНАНС

«У НАС ПАЗІЦЫЯ — НЕ ТРЭБА МАСАК, НІЧОГА, САМО ПРОЙДЗЕ»

19-га кастрычніка Лукашэнка правёў нараду, прысвечаную каранавірусу. На ёй прагучала некалькі нечаканых загадаў: штрафаў за парушэнне масачнага рэжыму не будзе; міліцыя не павінна кантраляваць нашэнне масак грамадзянамі; нельга «напружваць людзей вакцынацыяй».

Таксама Лукашэнка абавязаў вярнуць планавыя аперацыі, кансультацыі і агляды, адмененыя нядаўна. Таксама было абяцана, што ў 2023 годзе ў Беларусі з'явіцца свая вакцына ад кавіду, якую «прыстасуюць да віруса, які будзе цыркуляваць у 2023». Галоўнае даручэнне Лукашэнкі міністру аховы здароўя Пінeвічу — «вяртайцеся да таго, што мы рабілі ў першую хвалю». Дзяржпрапаганда адразу ж прынялася ўхваляць гэтыя рашэнні. А што ж пра ўсё гэта думаюць медыкі? «Наша Ніва» пагаварыла з трыма медработнікамі. Яны папрасілі застацца ананімнымі, але імёны вядомыя рэдакцыі.

«Але дзе гэта будзе? У тых жа бальніцах, дзе вы заразіцеся «каронай»?

«Я не здзіўлены. Бо мы ж «ненахіляемыя», што трэба перакладаць як «тыя, хто не навучваецца». Нам няважна рэчаіснасць, няважна, што адбываецца, — саркастычна каментуе адзін з суразмоўцаў, сёння ўжо былы работнік адной з беларускіх бальніц. — Бо ў нас ёсць свая пазіцыя, прынятая 1,5 года таму, на яе мы і цэнім. Не трэба масак, не трэба нічога — само пройдзе.

Што тычыцца вяртання да таго, што рабілася падчас першай хвалі, то тут такі момант — мы баімся калапса сістэмы аховы здароўя.

А якія крытэрыі калапса? Калі дактарам трэба адмыслова шукаць кісларод, шукаць свабодныя койкі — то ён наступіў.

Можна казаць, што не будзе аказвацца планавая дапамога. Гэта жудасна з пункту гледжання піяра, таму ўсё адкацілі назад, цяпер ужо зноў будзе і планавая дапамога, і аперацыі, і ўсё іншае.

Але дзе гэта будзе? У тых жа бальніцах, дзе вы заразіцеся «каронай»? Гэта складаная тэма, так, некаторыя аперацыі патрабуюць абавязковага ўмяшальніцтва ў пэўныя тэрміны. Але ж калі вы можаце перачакаць — перачакайце.

Бо прыязджаюць пацыенты розныя, некаторыя — ужо з «чымсьці». Тое ж тычыцца і дзяцей. Сёння дзеці хварэюць зусім не так як год таму, хварэюць больш, адпаведна разносяць хваробу.

А вось што тычыцца штрафаў за маскі, то гэта можа была не лепшая ідэя. Бо калі я ўяўляю, што нашым сілавікам дадуць дадатковыя правы і тут, то я супраць. Гэтым людзям нельга дазваляць яшчэ больш.

Ды і справа не ў штрафах. Агітацыі і падрыхтоўкі да чарговай хвалі зноў правалілі. І цяпер рабіць рэзкія рухі ўжо позна. Усё страшнае ўжо здарылася.

Калі галоўным па лячэнню кавіда становіцца чалавек, які не мае ніякай спецыяльнай падрыхтоўкі, то пачынаюцца гэтыя заявы.

Праблема не ў тым, колькі ў нас апаратаў ШВЛ — яны не лечаць людзей. Галоўная задача — не дапусціць, каб у бальніцы пачаў паступаць вялікі паток хворых адначасова.

А ў раёнах яшчэ і арганізацыйнае пытанне. Там рэанімацыі маленькія, часам увогуле на шэсць коек. Бярэм два населеных пункта, у адным успышка, у другім — няма.

Тады трэба адну бальніцу аддаваць цалкам пад карону, а другую — пад іншых пацыентаў. Каб мінімізаваць кантакты і пацыентаў, і персанала. І банальна як зручней — вазіць кісларод у дзве бальніцы альбо ў адну? Калі гэтыя рашэнні былі прынятыя раней — тады добра. Калі не — то цяпер позна ўжо.

Што тычыцца беларускай вакцыны, то гэта мне нагадвае Рагозіна і яго планы марсіянскіх базаў. Гэта ўвогуле не варта абмяркоўваць. Бо калі праваленая база — не трэба будаваць прыжэкты.

Таму скажу проста: людзям трэба самім берагчы сябе».

«Наконт беларускай вакцыны — пакуль няма вакцыны, няма пра што і казаць»

Другі медык працягвае сёння працаваць у медустанове. Ён кажа:

«Наконт вяртання планавай дапамогі — неадназначны момант. З аднаго боку планавая дапамога гэта не толькі прафагляды, ці штосьці не асабліва важнае. Гэта і дапамога анкапацыентам (дзе крытычную ролю адыгрывае своечасовасць аказання) і лекаванне хронікаў, без якога яны хуткім часам пачынаюць патрабаваць экстраннай дапамогі.

З другога боку, зараз яно, магчыма, і патрэбна — кінуць усе магчымыя сілы на барацьбу з кавідам. Адказаць, што правільна, можа толькі той, хто мае сапраўдныя лічбы статыстыкі і можа сказаць, які крок можа захаваць больш жыццяў.

Наконт беларускай вакцыны. Пакуль няма вакцыны, няма пра што і казаць. Як будзе вакцына, як будуць апублікаваны даследванні, тады і можна будзе пра яе штосьці абмяркоўваць. Зараз, падаецца, на нешматлікіх жадаючых прывіцца хапае расійскай і кітайскай вакцынаў. А што будзе ў 2023, хто ведае?

Пра вяртанне да паводзінаў падчас першай хвалі. Дзеянні ў першую хвалю былі напалову хаатычныя і часткова бессэнсоўныя, бо ніхто нічога не ведаў. Тое, што рабіў Пінeвіч да гэтай размовы, было больш асэнсавана, бо заснавана ўсё ж на вопыце.

Увогуле, кантралюемай сённяшнюю сітуацыю дакладна не назавеш, усе вельмі дрэнна. Але пакуль на вуліцах трупаў няма, падаецца.

Калі рэзюміраваць, то Пінeвіч хаця б намагаўся штосьці зрабіць з сітуацыяй і рабіць правільныя крокі. Што будзе зараз — не ведаю».

(скарочана)

Nashaniva.com

АХОВА ЗДАРОЎЯ

НЕ ХВАТАЕТ НЕСКОЛЬКО ТЫСЯЧ ВРАЧЕЙ И МЕДСЕСТЕР

В республиканской базе в число самых востребованных специалистов уже не один год традиционно входят медики. На фоне пандемии эта проблема стала еще острее.

В общереспубликанском банке вакансий, по данным на 20 октября, по всей стране не хватает 2950 врачей, чуть более 2800 медсестер, около 1 тысячи фельдшеров и почти 400 помощников врача. В общей сумме, в нашей стране требуется более семи тысяч медработников.

Больше всего врачей требуются в медицинские учреждения Минска – 732.

На втором и третьем месте по дефициту врачей идут Брестская и Гомельские области, где вакантными остаются 539 и 422 ставок врачей.

Самая значительная нехватка медсестер также в столице. Там открыта 841 вакансия.

На втором месте находится Гомельская область. Здесь требуются 583 медсестры, то есть в регионе больше нуждаются в медсестрах, чем во врачах.

На третьем месте по дефициту медсестер находится Брестская область. Там не закрыто 418 вакансий.

Лучше всего ситуация с медицинскими кадрами, если судить по банку вакансий, на Витебщине. Там требуются 278 врачей и 191 медсестра. Это меньше, чем в других регионах.

Какие зарплаты?

Предлагаемые зарплаты – от 135 до 2300 рублей.

Вакансий с зарплатой более 2000 рублей мы нашли лишь пять. Например, от 2000 рублей предлагают работу на ставку анестезиологу-реаниматологу в Гомеле и Минске. От 2140 рублей обещают врачу клинической лабораторной диагностики клинико-диагностической лаборатории в Гродненской областной инфекционной клинической больнице.

От 2325 рублей готовы заплатить врачу спортивной медицины в Бресте. Наниматель – общество с ограниченной ответственностью «Центр развития футбола» – сообщает, что работа разъездная.

Самое высокооплачиваемое предложение – о работе врачом-анестезиологом-реаниматологом. На ставку в «Городской клинической инфекционной больнице» Минска готовы платить за работу 3000 рублей.

Что касаемо самых низкооплачиваемых вакансий, то в Барановичской центральной поликлинике ищут оториноларинголога, офтальмолога, хирурга и врача-методиста на постоянную работу. Всем им предлагается достаточно низкая зарплата – 137,5 руб. Правда, указано, что врачи требуются на 0,25 ставки.

Отметим, что основное количество вакансий (около 1800 из 2950) врачей-специалистов идут с зарплатой от 500 до 1000 рублей. И это не всегда работа на полную ставку.

К слову, уже давно не секрет, что многие белорусские врачи вынуждены работать больше, чем на ставку, чтобы получать больше. А сегодня, в период пандемии, им и вовсе приходится нелегко, многие работают на износ…

(скарочана)

ЕЖЕДНЕВНИК health.ej.by

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

СКАРАЦІЛІ ВЫТВОРЧАСЦЬ І ПАСТАВІЛІ РЭКОРД ПА ДАЎГАХ

У 2021 годзе нізкі ўраджай абваліў выпуску сельскай гаспадарцы. Даўгі флагманаў аграрнага сектара пабілі гістарычны максімум. Па выніках 9 месяцаў 2021-га дабаўленая вартасць у сельскай, лясной і рыбнай гаспадарцы ўпала на 6%, пішуць banki24.by.

Гэта другі горшы вынік сярод пазіцый, якія аператыўна публікуюць статыстычныя органы (пасля будаўнічага сектара). Зніжэнне дабаўленай вартасці прывяло да тармажэння росту ВУП Беларусі на 0,5 працэнтных пункта, гэта значыць, што ў адсутнасць аграрнага спаду эканамічны рост за 9 месяцаў склаў бы не 2,7%, а каля 3,2%.

Вытворчасць сельгаспрадукцыі за 9 месяцаў скарацілася да 2020 года на 6,6%. Пры гэтым спад асобна за верасень склаў 13,7%. Памяншэнне выпуску ў сельскай гаспадарцы звязана з падзеннем валавога збору раслінных культур.

На 1 кастрычніка збор збожжавых і зернебабовых без кукурузы ў тонах знізіўся да такой жа даты ў 2020-м на 19,7%, бульбы — на 28,4%, гародніны адкрытага грунту — на 18,2%, цукровых буракоў — на 18%.

За 8 месяцаў 2021-га сярэдні заробак у раслінаводстве вырас да 2020-га ўсяго на 2,8%, у жывёлагадоўлі — на 3,7%.

Параўнайце: рост рэальнай зарплаты ў цэлым па эканоміцы склаў 5,2%. Вядома, што аграрыі займаюць адно з апошніх месцаў у краіне па памеры гадзіннага заробку і адначасова працуюць больш за астатніх.

То-бок пры нізкім росце сярэдняй зарплаты ў галіны адрыў ад іншых відаў дзейнасці ў эканоміцы не скарачаецца. За 8 месяцаў па аграсектары было звольнена 63 тыс. работнікаў, а прынята на працу — 59 тыс. Такім чынам, чысты адток кадраў з флагманаў галіны склаў каля 4 тыс. чалавек.

Сярэдняя рэнтабельнасць продажаў па флагманах сельскай гаспадаркі склала за 8 месяцаў каля 6,5%. Аднак медыянная рэнтабельнасць у галіны істотна ніжэйшая. Гэта вынікае з размеркавання флагманаў па ўзроўні рэнтабельнасці: 26,4% кампаній неслі страты з продажаў (нерэнтабельныя), а 34,5% мелі рэнтабельнасць у межах 0-5%.

Сярод флагманаў галіны нізкая ўдзельная вага высокадаходных бізнэсаў. Усяго 3,9% кампаній у 2021 годзе паказалі рэнтабельнасць продажаў не менш за 20% і толькі 0,6% — не ніжэй за 30%.

На 1 верасня сумарныя даўгі флагманаў сельскай гаспадаркі склалі 16,3 млрд BYN, і гэта максімальная сума за ўсю гісторыю замераў па бягучай методыцы. Папярэдні рэкорд пратрымаўся ўсяго 2 месяцы. З пачатку 2021 года памер сукупнай запазычанасці ў сельскай гаспадарцы вырас на 9,3%.

banki24.by

КАНСТЫТУЦЫЯ

ОСТАНЕТСЯ ЛИ ЛУКАШЕНКО «ВЕЧНЫМ ПРЕЗИДЕНТОМ»?

Александр Лукашенко, вероятно, пока так и не решил, какое место займет после принятия новой Конституции. А если и решил, то будет темнить до последнего. Особенно если намерен-таки покинуть нынешнее кресло. Становиться «хромой уткой» любому политику неприятно, а главе персоналистского режима еще и опасно.

Поскольку же подчиненные, ангажированные в процесс подготовки проекта Конституции, не знают, что на уме у шефа, то сколько ни призывай их к активной выработке предложений, толку будет мало. Понятно, что точки над i все равно будет расставлять сам Лукашенко.

Его сегодняшняя встреча с рабочей группой по доработке проекта новой Конституции ничего по сути не прояснила. Вождь политического режима лишь еще раз подчеркнул свою уже не раз артикулированную убежденность в том, что «Беларусь должна быть президентской республикой, если мы хотим сохранить страну».

Но поскольку новым статусом и новыми полномочиями наделяется Всебелорусское народное собрание, то, заявил Лукашенко, важно «не нарушить устойчивость государственного аппарата, не допустить появления в стране двоевластия»…

Какое кресло выбрать? Или оба?

…Понятно, что чем короче срок кампании, тем комфортнее для властей. Но дело, пожалуй, не в этом. Лукашенко, похоже, напряженно раздумывает. С одной стороны, он хочет создать, как многие предполагают, новую структуру под себя в виде ВНС, с другой — не поставить этой новацией под угрозу разрушения всю любовно отстроенную им за четверть века систему.

Как это сделать — еще та задачка. Аналитик Артем Шрайбман отмечал в комментарии для Naviny.by, что «это два несовместимых желания. Если вы оставляете сильного президента и [делаете] сильное Всебелорусское собрание, это априори означает двоевластие».

ВНС, как можно понять по словам Лукашенко, должно иметь возможность довольно жестко контролировать, поправлять президента и даже объявлять ему импичмент. В этих рассуждениях Лукашенко наверняка видит себя на посту главы ВНС.

Но когда он говорит, что нужно сохранить сильную президентскую власть, то наверняка за этим стоит, кроме всего прочего, желание подольше посидеть в нынешнем кресле.

Может, он найдет выход в том, чтобы, оставаясь в этом кресле, на переходный период еще и возглавить ВНС? Для авторитарных вождей совмещать несколько высших постов — обычное дело, так было, например, в СССР.

В недавнем интервью CNN Лукашенко припугнул Запад тем, что вообще останется «вечным президентом», если тот будет давить. Ну, а при нынешних отношениях с ЕС и США, раскручивании идеологемы осажденной крепости всегда можно сослаться на козни врагов.

Зачем пятое колесо в телеге?

Если же зрить в корень, то возникает детский вопрос: а зачем вообще это ВНС, и уж тем более — с термоядерными полномочиями? Зачем городить огород, присобачивать к телеге пятое колесо? Ведь первый президент создал по-своему совершенную конструкцию авторитарной власти.

Вот Лукашенко заявляет, что «Всебелорусское народное собрание вводится <…> для того, чтобы обеспечить, как юристы говорят, сдерживание и противовес». Но при этом опасается, что такая новация как раз-таки разбалансирует систему власти. Где логика? Зачем тогда этот риск?

Сергеенко же говорит, что ВНС «должно представлять все слои общества». Простите, а зачем тогда парламент? Будь в Беларуси нормальные парламентские выборы, а не назначение депутатов с жесточайшим отсечением критиков режима, именно Национальное собрание играло бы роль такой полифоничной трибуны и являлось бы элементом системы сдержек и противовесов. Большие же начальники де-факто признают, что никакого разделения властей у нас нет, парламент — лишь декорация.

И потом, ведь участники предыдущих ВНС тоже фактически назначались из числа проверенных, железных лоялистов. Вряд ли от такого подхода откажутся и впредь. «Бэчебэшников» к ВНС, понятное дело, на пушечный выстрел не подпустят. Так что о представительстве всех слоев — лишь красивые слова.

Система может окончательно окуклиться

На самом деле речь идет о том, чтобы авторитарная система еще сильнее отгородилась от народа, окончательно окуклилась. Только вот красивая бабочка из такой куколки никогда не получится. Узкий круг тщательно отфильтрованных людей будет определять всю политику страны.

Не случайно Лукашенко предложил, чтобы ВНС могло даже изменять Конституцию. Представьте себе: тогда вообще без всяких референдумов (после августа 2020 года любые электоральные кампании страшат) в ней можно будет легко прописывать что угодно, обеспечивая хоть пожизненное правление нынешнего вождя, хоть условия для фактической передачи власти по наследству.

Таким образом, все эти маневры вокруг ВНС и новой Конституции в целом связаны прежде всего с тем, что Лукашенко думает, как бы уйти (на чем, возможно, настаивает Кремль) так, чтобы остаться и чтобы вообще все было по-прежнему.

И хотя вождь режима уверяет, что новая Конституция будет менее жесткой, на самом деле, как видим, ее сверхзадача — сохранить авторитаризм, обеспечить нынешней правящей верхушке дальнейший контроль над страной, не допустить к власти людей с иными представлениями о будущем Беларуси.

И это означает, что новый Основной закон не принесет мира и согласия разодранному жестоким внутриполитическим кризисом белорусскому обществу.

Александр Класковский naviny.online

Заснавальнік і рэдактар: Гаравы Леанід Антонавіч

Адрас рэдакцыі: 211573, г. Гарадок, вул. Гагарына, д.30Б, кв.16. E-mail: leo592202@gmail.com Тэл. 8-02139-5-08-52, маб. + 375(29)6723842 (V), Газета выдаецца з сакавіка 1998 г.

Падпісана да друку 28.10.2021 у 16.30 Наклад: 290 асобнікаў. Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў. Друкуецца на абсталяванні аднадумцаў. Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.